

UWV en Walvis

Achtste rapportage

UWV en Walvis

Achtste rapportage

R09/02, april 2009
ISSN 1383-8733
ISBN 978-90-5079-224-0

Voorwoord

Met de 'operatie Walvis' wordt het geheel aan (wettelijke) maatregelen bedoeld dat moet leiden tot vereenvoudiging van de uitvoering van de werknemersverzekeringen. Deze operatie betreft de uitvoering van twee wetten: de Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (Walvis) en de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv).

Dit rapport is het achtste rapport van de Inspectie Werk en Inkomen (IWI) over de wijze waarop het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) de wetten uitvoert. In deze achtste rapportage gaat de inspectie in op de stand van zaken per ultimo februari 2009.

De inspectie stelt vast dat UWV en Belastingdienst onder regie van de ketenmanager met voortvarendheid hebben gewerkt aan het realiseren van de loonaangifteketen. De inspectie verwacht dat de betrokken partijen in 2009 prioriteit geven aan het verbeteren van het beheer van de loonaangifteketen en het borgen van de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie.

De inspectie verwacht verder dat de betrokken partijen meer aandacht geven aan de belangen van burgers. Dit past bij de doelstelling van de wetgever om administratieve lasten verder te verlichten door het realiseren van eenmalige gegevensuitvraag en meervoudig gebruik van gegevens. Hiervoor is een goed functionerende polisadministratie een belangrijke voorwaarde. In dit kader verwijst de inspectie naar de constatering van de Nationale ombudsman in zijn Jaarverslag over 2008. De Ombudsman wijst erop dat een belangrijke bron van problemen voor burgers wordt gevormd door onjuiste informatie in systemen die al dan niet gekoppeld worden gebruikt voor de uitvoering van wettelijke regelingen.

Mr. H. Zeilstra
Plv. inspecteur-generaal a.i.

Inhoud

1	Inleiding	7
2	Context	9
3	Kwaliteitsborging van de gegevens in de loonaangifteketen	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Beleidskader voor kwaliteitsborging	11
3.3	Maatregelen voor de kwaliteitsborging van gegevens	11
3.4	Conclusies	14
4	Het realiseren van de polisadministratie	15
4.1	Stand van zaken per februari 2008	15
4.2	Stand van zaken per februari 2009	15
4.3	Actuele ontwikkelingen	15
4.4	Conclusie	16
5	Gebruik van de gegevens uit de polisadministratie	17
5.1	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen	17
5.2	Belastingdienst	18
5.3	Inlichtingenbureau / Gemeentelijke Sociale Diensten	18
5.4	Centraal Bureau voor de Statistiek en een pensioenfonds	18
5.5	Conclusie	18
6	Oordeel inspectie	19
7	Reactie UWV, ketenmanager en nawoord IWI	21
	Lijst van afkortingen	22
	Bijlage: Reactie Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen	25
	Reactie ketenmanager loonaangifteketen	
	Publicaties van de Inspectie Werk en Inkomen	27

I Inleiding

De inspectie peilt met enige regelmaat hoe de uitvoering van de Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (Walvis) en de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) verloopt. Met Walvis en Wfsv wil de wetgever een sterke vereenvoudiging van de uitvoering van de sociale verzekeringen bereiken die moet leiden tot:

- vergroting van de inzichtelijkheid van het stelsel van werknemersverzekeringen;
- verlaging van de administratieve lasten voor werkgevers;
- verlaging van de uitvoeringskosten;
- verhoging van de rechtmatigheid van de uitkeringsvaststelling en
- verbetering van de handhaving.

De wetgever stelt zich daarbij tot doel dat de polisadministratie van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) zich op termijn ontwikkelt tot de Basisregistratie Lonen, Arbeidsverhoudingen en Uitkeringsverhoudingen (BLAU).¹ Dit betekent dat een afnemer de aangewezen gegevens uit de basisregistratie zonder nader onderzoek kan gebruiken in zijn werkproces en niet bij de burger opvraagt. Het realiseren van deze zogenoemde eenmalige gegevensuitvraag vereist dat de gegevens in de basisregistratie aan hoge kwaliteitseisen voldoen. Eenmalige gegevensuitvraag leidt tot het verlagen van administratieve lasten voor burgers.

Dit is het achtste rapport dat de inspectie uitbrengt over Walvis en Wfsv. In dit rapport beantwoordt de inspectie de vraag of gewaarborgd is dat de afnemers van de polisadministratie per begin 2010 gebruik kunnen maken van een polisadministratie die voldoet aan de daaraan op grond van wet- en regelgeving en algemeen maatschappelijk aanvaarde en gezaghebbende professionele standaarden, te stellen eisen.

De inspectie heeft het onderzoek uitgevoerd in de periode van september 2008 tot en met februari 2009. Het onderzoek heeft betrekking op de periode van maart 2008 tot en met februari 2009. Het onderzoek bestond uit documentbeoordelingen en interviews met vertegenwoordigers van UWV. De inspectie maakte hierbij gebruik van de gezamenlijke audits van de Accountantsdienst UWV (AD UWV) en de Rijksauditdienst (RAD) op de maatregelen die worden getroffen naar aanleiding van de Integrale probleemanalyse Loonaangifteketen (IPA). Verder maakte de inspectie gebruik van de onderzoeken van door UWV ingeschakelde externe deskundigen.

Het toezicht van de inspectie beperkt zich als gevolg van haar taak tot het domein van de sociale verzekeringen, waarvoor UWV verantwoordelijk is, en strekt zich niet uit tot de Belastingdienst. Daar waar activiteiten van belang zijn voor de polisadministratie bij UWV, heeft de inspectie deze activiteiten in het onderzoek betrokken.

¹ Kamerstukken II 2003/04, 29529, nr. 3. Zie ook Kamerstukken II 2002/03, 26387, nr. 18, Kamerstukken II 2003/04, 29362 en 26387, nr. 20, Kamerstukken II 2004/05, 26387 en 29362, nr. 24 en Kamerstukken II 2004/05, 29362 en 26387, nr. 37

2 Context

De inspectie heeft bij haar eerdere onderzoeken de daarbij gemaakte afspraken, toezeggingen en toelichtingen van de bewindslieden als uitgangspunt genomen voor het onderzoek. In dit hoofdstuk zijn de voor dit rapport van belang zijnde uitgangspunten opgenomen.

In de brief van 21 maart 2007 concludeerde de inspectie dat het loonaangifteproces niet stabiel functioneerde en dat de sturing van de loonaangifteketen onvoldoende was vormgegeven. Om de juiste beheersmaatregelen te treffen, stelden UWV en de Belastingdienst op verzoek van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de staatssecretaris van Financiën een integrale probleemanalyse loonaangifteketen op.² De IPA beschrijft het achtereenvolgend realiseren van de werkende, de stabiele en de robuuste loonaangifteketen. De werkende keten houdt in dat de loonaangifteketen die functies verricht die hij moet verrichten, dat de verschillende functies werken, eventueel met noodoplossingen.³ De stabiele keten betekent dat alle tijdelijke oplossingen zijn weggewerkt en dat de keten is ingericht met structurele oplossingen. De robuuste keten ontstaat wanneer de keten ook goed kan inspelen op de wijzigingen in de wetgeving.

UWV, Belastingdienst en de ketenmanager loonaangifteketen rapporteerden in maart 2009 over de werkende keten in 2008. De inspectie heeft in de brief van 21 april 2009, kenmerk 2009/1414, een oordeel gegeven bij het rapport over de werkende keten.

De minister van SZW en de staatssecretaris van Financiën informeerden de Tweede Kamer dat in 2009 het verder inregelen van de in gang gezette maatregelen rond de stabiele keten de eerste prioriteit heeft.⁴ De effecten van deze maatregelen worden in volle omvang naar verwachting begin 2010 eerst goed zichtbaar en meetbaar. Op 1 januari 2010 zijn naar verwachting alle maatregelen geëffectueerd, die nodig zijn om te komen tot een stabiele loonaangifteketen.⁵ In 2011 kan worden vastgesteld of een stabiele keten is gerealiseerd en kan de stap worden genomen naar de robuuste keten.⁶ Dan ook kan geconcludeerd worden of de stabiliteit van de loonaangifteketen van voldoende niveau is om de afnemende processen afdoende te kunnen bedienen.⁷ De Tweede Kamer wordt in de eerste helft van 2009 geïnformeerd over de robuuste keten.⁸ Vooruitlopend op de robuuste keten worden voorstellen uitgewerkt voor de vereenvoudiging van de premie- en loonheffing.⁹ De Kamer ontvangt in het voorjaar van 2009 een nadere uitwerking van de vereenvoudiging van de premie- en loonheffing.¹⁰

In het Belastingplan 2009 doet de staatssecretaris van Financiën voorstellen voor het invoeren van de loon-in systematiek per 1 januari 2010 (eenduidige loonaangifte).¹¹ De eenduidige loonaangifte is een voorwaarde voor eenduidige loongegevens in de polisadministratie. De minister van SZW, de staatssecretaris van Financiën en de Tweede Kamer achten de voorstellen essentieel voor de mogelijkheid de loonaangifteketen en de polisadministratie in 2010 stabiel te krijgen.

Echter, bij de Tweede Kamer (en de bewindslieden) bestaat op dit moment nog onzekerheid over de exacte gevolgen voor de inhoudingsplichtigen (onder andere administratieve lasten) en voor het verwerken van loongegevens in de loonaangifteketen. De staatssecretaris van Financiën en de minister van SZW informeerden de Tweede Kamer dat de Belastingdienst, UWV en softwareleveranciers vanaf maart 2009 een pilot eenduidige loonaangifte uitvoeren om een goed beeld te krijgen van de gevolgen van het invoeren van de voorgestelde loon in systematiek.¹² De ervaringen met de pilot worden vóór 1 juni 2009 geëvalueerd en de resultaten worden vervolgens gedeeld met het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal), zodat die zich daarover een oordeel kan vormen. Als de resultaten van de pilot positief zijn worden verdere stappen gezet. Een belangrijke stap die daarop volgt, is de invoering door middel van een Koninklijk Besluit (KB). Het advies van Actal zal bij het ontwerp van het KB worden gevoegd en voor 1 juni 2009 aan de Kamer worden overhandigd.¹³ Het kabinet zal de keuze voor de in het ontwerp opgenomen datum uitgebreid motiveren.¹⁴

2
Kamerstukken II, 2007/08, 31066 en
28219, nr. 14.

3
Kamerstukken II, 2008/09, 26448,
nr. 392.

4
Kamerstukken II, 2007/08, 26448
nr. 373.

5
Kamerstukken II, 2007/08, 26448
nr. 373.

6
Kamerstukken II 2008/09, 26448
nr. 387.

7
Kamerstukken II, 2008/09, 31705,
nr. 3.

8
Kamerstukken II 2008/09, 26448
nr. 387.

9
Kamerstukken II, 2007/08, 31236,
nr. 1 en Kamerstukken II, 2007/08,
31236, nr. 3.

10
Kamerstukken II 2008/09, 26448,
nr. 392.

11
Kamerstukken II 2008/09, 31705, nrs.
1-7 en 18.

12
Kamerstukken II 2008/09, 26448, nr.
392 en Kamerstukken II 2008/09,
31705, nr. 18.

13
Kamerstukken II 2008/09, 26448, nr.
392 en Kamerstukken II 2008/09,
31705, nr. 18.

14
Kamerstukken II 2008/09, 31705,
nr. 18.

Het aanpassen van de referentieperiode voor het bepalen van de hoogte en de duur van de uitkering is onderdeel van door UWV en SZW voorziene deregulering. Met deze maatregel worden de gegevens in de polisadministratie beter bruikbaar voor het vaststellen van uitkeringen, waardoor uitvraag bij inhoudingsplichtigen in toenemende mate achterwege kan blijven. De minister van SZW heeft opgemerkt dat de beoogde invoeringsdatum van deze maatregel is gesteld op 1 januari 2010.¹⁵

3 Kwaliteitsborging van de gegevens in de loonaangifteketen

Dit hoofdstuk gaat in op de stand van zaken van de maatregelen die de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen controleren, borgen en bewaken.

3.1 Inleiding

Een goed functionerende polisadministratie die is gevuld met gegevens van voldoende kwaliteit, is een belangrijke voorwaarde voor het bereiken van de (wettelijke) doelstellingen.

Onvoldoende kwaliteit leidt ertoe dat burgers geconfronteerd kunnen worden met onjuist vastgestelde uitkeringen of inkomensafhankelijke toeslagen. Verder vormen de gegevens in de polisadministratie een grondslag voor het vaststellen van de gedifferentieerde premies voor de arbeidsongeschiktheidswetten (premedifferentiatie). Gegevens in de polisadministratie die van goede kwaliteit zijn, voorkomen onvrede en onzekerheid bij burgers alsook dat burgers extra activiteiten moeten uitvoeren om onjuiste gegevens te (laten) corrigeren.

3.2 Beleidskader voor kwaliteitsborging

De inspectie constateerde in de zevende toezichtrapportage dat UWV en Belastingdienst in het kader van de werkende loonaangifteketen stappen hebben gezet om de controles in de loonaangifteketen in kaart te brengen en in onderlinge samenhang te bezien. Voor het realiseren van de stabiele loonaangifteketen is deze lijn voortgezet.

De inspectie constateert dat de projecten die de verbetermaatregelen moeten uitwerken, per project de kwaliteitsborging vormgeven omdat een centraal beleidskader en bijbehorende procedures voor de loonaangifteketen nog niet aanwezig zijn. Hierbij ontstaat het risico van een inefficiënte en ineffectieve borging van de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen. De inspectie mist op wettelijke kaders en doelstellingen gebaseerde afwegingscriteria, bijvoorbeeld het stellen van prioriteiten in relatie tot de belangen van afnemers. Deze criteria hebben betrekking op onder meer de ontwikkeling en toepassing van kwaliteitsborgende maatregelen en hieromtrent vastgelegde, en door het kernteam Loonaangifteketen geaccordeerde, besluitvormingsprocedures.

Voor het realiseren van de (wettelijke) doelstellingen, bezien vanuit het perspectief van de burger, afnemer en werkgever, is het van belang dat UWV en de Belastingdienst verder investeren in het verbeteren van de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie. Voor het realiseren van samenhang in de loonaangifteketen is het daarbij gewenst om te komen tot een centraal beleidskader op dit gebied.

3.3 Maatregelen voor de kwaliteitsborging van gegevens

UWV en Belastingdienst onderkennen onder meer de volgende maatregelen voor het borgen van de kwaliteit van de gegevens:

I Communicatie met de 'markt' en verbeteren van de gegevensset voor de loonaangifte.

De inspectie constateert dat de toelichting op de loonaangifte is verbeterd, maar dat de softwareontwikkelaars de communicatie met UWV en de Belastingdienst verbeterd willen zien.

2 Controles van de gegevens in de loonaangifte:

- Controles op technische (vorm)vereisten.

Om loonaangiften in de loonaangifteketen te kunnen verwerken moeten de loonaangiften aan verschillende technische (vorm)vereisten voldoen. De inspectie constateert dat de technische controles bij de poort van de Belastingdienst goed functioneren en nauwelijks meer tot uitval leiden.

- Controles op de juistheid en volledigheid van de gegevens in de loonaangifteberichten.

De inspectie stelt vast dat niet alle door UWV onderkende controles ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Door het niet uitvoeren van deze controles bestaat volgens de inspectie het risico dat onjuiste en/of onvolledige gegevens in de polisadministratie worden opgenomen. Verder is van belang dat wordt beoordeeld of controles (nog steeds) op de meest effectieve plaats in het proces plaatsvinden en consistent zijn. De inspectie stelt vast dat de onderlinge samenhang tussen deze controles (inclusief de uitval) in het verwerkingsproces van de loonaangifteketen nog niet inzichtelijk is.

- Plausibiliteitcontroles.

Naast de inhoudelijke controles op de gegevens binnen een loonaangiftebericht onderscheiden UWV en Belastingdienst controles die gericht zijn op trends en afwijkingen tussen de gegevens over de loonaangiftetijdvakken heen.

Kenmerkend voor deze groep controles is dat bijna altijd andere gegevensbronnen dan het loonaangiftebericht zelf nodig zijn: eerdere aangiften, loonaangiften van andere inhoudingsplichtigen in dezelfde sector/branche, bestanden van andere organisaties, etc.

UWV en Belastingdienst voeren momenteel een onderzoek uit naar de in te voeren plausibiliteitcontroles in de loonaangifteketen. Uit de documentatie blijkt onvoldoende wanneer de controles in de processen en systemen zijn geïmplementeerd.

- Verplaatsen van controles.

UWV en Belastingdienst zijn bezig controles te verplaatsen naar de ontvangstopport bij de Belastingdienst. Door diverse oorzaken, waaronder de toegekende prioriteit aan de pilot 'eenduidige loonaangifte' en de Vooringevulde Aangifte (VIA) is de verplaatsing van deze controles verschoven naar 1 oktober 2009.

- Volledigheid controles in Polis+.

UWV heeft het voornemen om de controles uit de afzonderlijke controleapplicatie één-op-één over te nemen in het overblijvende, nieuwe polisadministratiesysteem Polis+. Door gewijzigde prioriteiten is de datum voor deze uitfasering verschoven naar 1 oktober 2009. De inspectie heeft vastgesteld dat het ontwerp van de controles in Polis+ nog niet alle controles uit de controleapplicatie bevat.

- Beheer van controles in de loonaangifteketen.

Een toereikend (configuratie)beheer van controles is belangrijk om alle wijzigingen in controles als gevolg van nieuwe of verbeterde eisen en wensen van afnemers en/of wijzigingen in wet- en regelgeving juist, volledig en tijdig door te voeren.

De inspectie constateert dat een toereikend beheer nog niet is ingeregeld. De inspectie heeft vastgesteld dat de diverse documentaties over de controles in de loonaangifteketen verschillen. Daardoor bestaat er binnen de loonaangifteketen geen eenduidig beeld over het aantal controles dat daadwerkelijk uitgevoerd wordt en over het aantal controles waarvan de uitkomsten worden teruggekoppeld aan inhoudingsplichtigen.

3 Terugkoppeling van de resultaten uit controles aan inhoudingsplichtigen.

Uit de overzichten van UWV met de controleresultaten en de terugkoppelingen blijkt dat in 2008 over het merendeel van de geconstateerde fouten geen terugkoppeling heeft plaatsgevonden. Daardoor zullen inhoudingsplichtigen langdurig fouten in gegevens blijven maken zodat deze gegevens niet of niet juist in de polisadministratie opgenomen worden.

Uit de overzichten blijkt dat pensioenfondsen, uitkeringsinstanties en uitzendbureaus de meeste fouten maken.

De inspectie heeft vastgesteld dat de aantallen fouten op grond van sommige controles weliswaar afnemen, maar dat in zijn algemeenheid het correctiegedrag van inhoudingsplichtigen naar aanleiding van de terugkoppeling van de fouten te wensen overlaat.

4 Ontvangen en verwerken van kwaliteitssignalen van afnemers en burgers.

Essentieel voor het herstellen van geconstateerde fouten is dat er binnen de loonaangifteketen een sluitend correctiemechanisme beschikbaar is, dat een snelle en adequate afhandeling van door belanghebbenden (burgers/werknemers en afnemers) ingediende correctieverzoeken en signalen garandeert.

De inspectie constateert dat vanaf medio 2008 een dergelijk mechanisme is ingericht voor signalen die betrekking hebben op meerdere dienstverbanden en uitkeringsverhoudingen (signalen met een zogenoemd massaal karakter). Voor de afhandeling (en correctie) van individuele signalen van afnemers en burgers over onjuiste en/of onvolledige gegevens zijn nog geen processen ingericht, met uitzondering van correctieverzoeken op grond van het Digitaal Verzekerdenbericht (DVB).

Voor de afhandeling (en correctie) van individuele signalen van afnemers en burgers is eind 2008 een afzonderlijk project benoemd. Voor dit project is nog geen realisatiedatum benoemd. Dit project moet mede een oplossing bieden voor het creëren van een systematiek waarbij signalen integraal worden afgehandeld.

De inspectie constateert dat eind februari 2009 nog weinig vorderingen zijn geboekt op het gebied van de (individuele) signaalafhandeling, mede omdat UWV en Belastingdienst hiervoor nog geen samenhangend beleid hebben vastgesteld.

De inspectie stelt vast, dat tot op heden individuele signalen van afnemers en burgers, met uitzondering van het DVB, op meerdere plaatsen binnen UWV worden ontvangen. De inspectie constateert dat UWV deze signalen tot op heden niet of nauwelijks kan afhandelen door het ontbreken van een proces hiervoor.

5 Herstel van fouten

De inspectie constateert dat binnen de loonaangifteketen geen beleid is ontwikkeld over de wijze waarop in de loonaangifteketen omgegaan moet worden met notoir onwillige inhoudingsplichtigen die fouten in de gegevens niet (willen) herstellen. De inspectie stelt verder vast dat binnen de loonaangifteketen nog niet wordt gemeten of en in hoeverre inhoudingsplichtigen daadwerkelijk teruggekoppelde fouten corrigeren. Hierdoor is het moeilijk regie te voeren op de ontwikkeling van de geconstateerde fouten.

UWV en Belastingdienst zijn bezig een beheerproces te ontwikkelen met als doel de effecten van herstelverzoeken te meten en te registreren. De implementatie van dit proces is voorzien op 1 juli 2009.

Momenteel wordt in het kader van het op korte termijn afhandelen van signalen met een massaal karakter wel actie ondernomen om notoire foutenmakers actief te benaderen, maar de resultaten hiervan zijn wisselend.

De wet- en regelgeving voorziet nog niet in de mogelijkheid om gedurende het kalenderjaar een correctieverplichting op te leggen. Het corrigeren van gegevens is daarmee afhankelijk van de vrijwillige medewerking van de inhoudingsplichtigen. Wel is in wet- en regelgeving de mogelijkheid opgenomen om na afloop van een kalenderjaar een correctieverplichting op te leggen. UWV kan op basis van regelgeving een loonaangifte ambtshalve vaststellen en daarmee gegevens in de polisadministratie direct corrigeren. Hiervoor heeft UWV nog geen beleid ontwikkeld en ook geen proces ingericht. De inspectie merkt hierbij op dat een ambtshalve correctie in de polisadministratie uit het oogpunt van traceerbaarheid afzonderlijk zichtbaar moet worden gemaakt ten opzichte van correcties van inhoudingsplichtigen die via het reguliere verwervingsproces van de loonaangifteketen zijn ontvangen.

6 Toezichtactiviteiten als sluitstuk van het borgen van de kwaliteit.

De Belastingdienst voert op grond van de Wfsv het toezicht uit. Daarbij is het van belang dat de Belastingdienst beschikt over faciliteiten om snel en eenvoudig inzicht te krijgen in de stand van zaken rondom een inhoudingsplichtige zoals de inkijs in de polisadministratie, de status van herstelverzoeken en achterliggende redenen van verzuim. UWV en de Belastingdienst onderzoeken de mogelijkheid om deze faciliteiten te realiseren.

Het toezicht door de Belastingdienst is gebaseerd op risicoanalyse. Uit onderzoek van UWV en Belastingdienst blijkt dat in de daarmee samenhangende risicoprofielen nog geen rekening is gehouden met het aanlevergedrag van niet-financiële nominatieve gegevens. Inmiddels is een verbetermaatregel benoemd om het risicoprofiel aan te passen. Hiervoor is nog geen realisatiedatum genoemd.

3.4 Conclusies

De inspectie concludeert dat UWV en Belastingdienst stappen zetten om de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen te borgen. Doordat het opstellen van een gezamenlijk beleidskader op dit moment nog onderhanden is, signaleert de inspectie risico's voor het borgen van de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen.

De inspectie constateert dat UWV en Belastingdienst veel maatregelen hebben benoemd om de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen te verbeteren en te borgen. Er is goede voortgang geboekt op de onderwerpen communicatie met de 'markt' en het inrichten van technische controles. De inspectie concludeert echter dat nog de nodige maatregelen moeten worden getroffen voor het borgen van de kwaliteit van de gegevens.

De belangrijkste nog te treffen maatregelen zijn:

- het inrichten en uitvoeren van alle onderkende controles en het terugkoppelen van alle resultaten aan inhoudingsplichtigen;
- het inzichtelijk maken van de onderlinge samenhang van de controles;
- het nader inrichten van het beheer van de controles;
- het inrichten van een op een beleid gebaseerd ketenbreed proces voor de afhandeling van (individuele) signalen en correctieverzoeken van afnemers en burgers;
- het formuleren van een gemeenschappelijk beleid voor het ambtshalve vaststellen van een loonaangifte zodat gegevens in de polisadministratie gecorrigeerd kunnen worden naar aanleiding van signalen van afnemers of burgers en
- het opstellen en uitvoeren van een beleid voor het opleggen van correctieverplichtingen aan inhoudingsplichtigen.

4 Het realiseren van de polisadministratie

Dit hoofdstuk gaat in op de stand van zaken van het realiseren van de polisadministratie.

4.1 Stand van zaken per februari 2008

Het reduceren van de complexiteit van het polisadministratiecomplex is één van de maatregelen die is genoemd in de IPA. De maatregel betreft het reduceren van het aantal systemen en het inrichten van een beheersbare omgeving voor het overblijvende nieuwe polisadministratiesysteem genaamd Polis+. De inspectie kon in februari 2008 nog niet vaststellen welke rol Polis+ gaat spelen bij het tijdig realiseren van de maatregelen zoals opgenomen in de IPA. De inspectie merkte op dat voor het realiseren van de werkende en stabiele keten het noodzakelijk is dat UWV zo spoedig mogelijk inzicht geeft in de ontwikkeling van de polisadministratie in samenhang met de maatregelen voor het bereiken van een werkende en stabiele keten.

4.2 Stand van zaken per februari 2009

De inspectie stelt vast dat UWV in het afgelopen jaar maatregelen in gang heeft gezet om het aantal systemen te reduceren en te komen tot een beheersbaar Polis+-systeem. De inspectie constateert echter dat UWV nog geen samenhangend en overkoepelend inzicht heeft geboden in de aan Polis+ te stellen eisen. Verder is onduidelijk op welke wijze Polis+ samenhangt met de maatregelen voor het bereiken van een stabiele keten die voldoet aan op grond van wet- en regelgeving en professionele standaarden daaraan te stellen eisen. Het voldoen aan deze eisen is randvoorwaardelijk voor het tijdig en in continuïteit leveren van gegevens van voldoende kwaliteit aan de afnemers.

De bovenstaande constatering is gebaseerd op de volgende bevindingen:

- het ontbreken van een overall planning voor het realiseren van Polis+, die leidt tot voldoende balans tussen korte en lange termijn planning;
- het niet baseren van de planning van UWV op het uitgangspunt van een brede analyse van de aan de polisadministratie te stellen eisen;
- het onvoldoende aantonen door UWV dat de nog toe te voegen functionaliteit aan Polis+ haalbaar is;
- het grotendeels ontbreken van functionele en technische specificaties en, mede als gevolg daarvan, het onvoldoende kunnen testen van Polis+;
- het ontbreken van voldoende betrokkenheid van materiedeskundige gebruikers;
- het onvoldoende realiseren van voortgang bij het borgen van kennis bij eigen personeel en
- het onvoldoende duidelijk zijn van de geschiktheid en beschikbaarheid van de toegepaste technologie in combinatie met onvoldoende duidelijkheid over de afhankelijkheid van één leverancier / dienstverlener en het toepassen van het Europese aanbestedingsrecht.

4.3 Actuele ontwikkelingen

Om te komen tot een beheersbare verdere ontwikkeling van de polisadministratie stelde UWV medio februari 2009 een prioriteitennotitie op met een planning voor 2009. Prioriteit geeft UWV aan het afronden van herstelacties in het logistieke proces, het uitvoeren van de pilot voor de 'eenduidige loonaangifte' en het uitvoeren van aanbevelingen van externe deskundigen. Deze aanbevelingen betreffen onder andere het opstellen van ontwerp- en beheerdocumentatie, het invoeren van een volledig testregime, het opstellen van een meerjarenplan en het uitvoeren van stresstesten. Verder werkt UWV aan het verbeteren van de betrokkenheid van gebruikers, het borgen van kennis bij eigen personeel en het afsluiten van een contract met een leverancier/dienstverlener.

In het driemaandelijks overleg met de minister van SZW en de staatssecretaris van Financiën in februari 2009 merkten UWV en de ketenmanager op dat het haalbaar is om per 1 januari 2010 de stabiele keten te realiseren. De inspectie merkt op dat een semantische discussie ontstaat over de inhoud van het begrip 'stabiel' en daarmee over de feitelijke inhoud van de per begin 2010 te realiseren kwaliteit van polisprocessen, -systemen en -gegevens. De inspectie merkt verder op dat de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie eerst voldoende geborgd is nadat plausibiliteitcontroles, signaalafhandeling en correctiemechanisme onderdeel zijn geworden van de loonaangifteketen.

4.4 Conclusie

De inspectie concludeert dat UWV nog geen volledig inzicht heeft kunnen bieden op welk moment en tegen welke kosten de polisadministratieprocessen, -systemen en de daarbij horende (ICT-) beheerorganisatie zijn gerealiseerd. Dit laatste in de context van de daaraan op grond van wet- en regelgeving en professionele standaarden te stellen eisen.

5 Gebruik van de gegevens uit de polisadministratie

Dit hoofdstuk gaat in op de stand van zaken van het gebruik van de gegevens door een aantal belangrijke (potentiële) afnemers binnen de (Rijks)overheid.

5.1 Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

Berekening van gedifferentieerde premiepercentages

In het kader van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wia) gebruikt UWV de gegevens in de polisadministratie voor het berekenen van de gedifferentieerde premiepercentages. Voor het berekenen van deze premies voor het jaar 2009 gebruikt UWV de premielonen van de jaren 2003 tot en met 2007. De inspectie stelt vast dat UWV niet in alle gevallen met de gegevens in de polisadministratie deze premies op juiste wijze kan berekenen. De oorzaak hiervan is vooral gelegen in het niet goed functioneren van de loonaangifteketen voor de jaren 2006 en 2007.

UWV en Belastingdienst schatten in dat in 2009 maximaal 30.000 verkeerde beschikkingen zijn afgegeven. Dit baseren zij op ervaringen met het berekenen van de premies over het jaar 2008.

De inspectie constateert dat een deel van de gedifferentieerde premies in zowel 2008 als 2009 onrechtmatig tot stand is gekomen omdat het juiste en volledige premieloon niet aanvullend bij werkgevers is uitgevraagd. Het kernteam heeft besloten om voor het vaststellen van de premies over het jaar 2009 gebruik te maken van de premielonen zoals die in de polisadministratie over 2006 en 2007 zijn vastgelegd. Ontbrekende loonaangiften 2006 en/of 2007 worden niet afzonderlijk bij inhoudingsplichtigen opgevraagd.

Financiële informatie ten behoeve van fondsbeheer

Betrouwbare gegevens in de loonaangiften zijn van belang voor een juiste en volledige premieheffing en -inning en het verdelen hiervan over de verschillende sociale verzekeringsfondsen. Mede naar aanleiding van signalen van UWV als fondsbeheerder over onjuistheden in de fondsverdeling verkenden UWV en Belastingdienst de per 2010 voor een juiste afdracht aan de UWV-fondsen benodigde controles en de impact daarvan op het Loonaangiftebericht 2010. Belangrijkste uitkomst van deze verkenning is dat op basis van het huidige loonaangiftebericht het niet mogelijk is de juiste afdracht van de premies werknemersverzekeringen te controleren. UWV en Belastingdienst concluderen dan ook dat aanpassingen nodig zijn in het beleid van de premieheffing en -inning, zo nodig in de wet- en regelgeving hieromtrent en in het aantal en rubricering van gegevens in de gegevensset van het loonaangiftebericht. De verkenning leidt tevens tot het ontwikkelen van nieuwe controles in de loonaangifteketen.

Uitkeringsverzorging: Dagloonmodule aansluiten op de polisadministratie

UWV heeft in 2008 onderzocht of en in hoeverre de nominatieve gegevens in de polisadministratie (Polis+) als basis kunnen dienen voor het vaststellen van de uitkeringen.

Uit de bevindingen trekt UWV de conclusie dat een adequate en betrouwbare dagloonvaststelling op basis van polisgegevens in 2009 mogelijk is als de volgende maatregelen worden gerealiseerd:

- 1 Aanpassing of (her)formulering van uitvoeringsafspraken en formulering van uitvoeringsbeleid.
- 2 Aanpassing van de dagloonmodule.
- 3 Deregulering en vereenvoudiging van de dagloonvaststelling.
- 4 Verbetering van de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie.

UWV stelt momenteel een implementatieplan op om deze maatregelen door te voeren.

5.2 Belastingdienst

De Belastingdienst gebruikt de loon- en dienstverbandgegevens uit de polisadministratie voor de VIA. De VIA is met ingang van 1 maart 2009 beschikbaar als service voor de meeste burgers voor het doen van aangifte inkomstenbelasting. De inspectie stelt vast dat de Belastingdienst ongeveer tachtig procent van de gegevens over loon- en dienstverbandgegevens uit de polisadministratie heeft kunnen gebruiken.

5.3 Inlichtingenbureau / Gemeentelijke Sociale Diensten

Voor de Gemeentelijke Sociale Diensten (GSD'en) zijn actuele en betrouwbare gegevens uit de polisadministratie van belang om samenloop van inkomsten- en uitkeringsverhoudingen te detecteren. Dit om (witte) fraude met uitkeringen tegen te gaan. Het Inlichtingenbureau (IB) hecht veel waarde aan de vulling en betrouwbaarheid van het veld 'datum aanvang inkomstenverhouding'. Begin 2008 informeerde UWV het IB dat zij de betrouwbaarheid van dit gegeven niet kon garanderen. IB en de GSD'en onderzochten of alternatieve gegevens bruikbaar zijn om samenloopsignalen voor de GSD'en te genereren. Dit leidde per eind 2008 tot het identificeren van een nieuwe gegevensset. Met deze gegevensset kan het IB ook andere gemeentelijke verzoeken beantwoorden.

5.4 Centraal Bureau voor de Statistiek en een pensioenfonds

UWV levert volgens planning vanaf december 2008 op maandbasis gegevens aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en een pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft opmerkingen bij de betrouwbaarheid van de gegevens. UWV heeft deze opmerkingen geanalyseerd en heeft vastgesteld dat het fouten betreft in de aangifte van de werkgever. Het pensioenfonds heeft vervolgens geen correcties aangetroffen in de later ontvangen gegevens. De inspectie constateert dat het opleggen van herstellerverzoeken hieromtrent aan inhoudingsplichtigen niet heeft geleid tot herstel van deze gegevens.

5.5 Conclusie

Op basis van het inzicht in het gebruik van de gegevens van de polisadministratie door een aantal belangrijke afnemers concludeert de inspectie dat de gegevens in de polisadministratie op dit moment nog beperkt bruikbaar zijn.

De inspectie is van opvatting dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens. Hierbij is het van belang dat de betrokken partijen een proces van individuele signaalafhandeling met bijbehorende correctiemechanismen inrichten om door afnemers en burgers geconstateerde onjuistheden in gegevens te corrigeren.

6 Oordeel inspectie

De inspectie stelt vast dat UWV en Belastingdienst onder regie van de ketenmanager voortvarend hebben gewerkt aan het realiseren van de loonaangifteketen. UWV en Belastingdienst hebben veel maatregelen benoemd om de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen te verbeteren en te borgen. In 2008 heeft de focus vooral gelegen op het realiseren van de logistieke gegevensverwerkende processen (de 'pijpleidingen').

UWV, Belastingdienst en de ketenmanager loonaangifteketen rapporteerden in maart 2009 over de werkende keten in 2008. De inspectie heeft in de brief van 21 april 2009, kenmerk 2009/1414, een oordeel gegeven bij het rapport over de werkende keten. De inspectie is van oordeel dat er over 2008 sprake is van een werkende keten. De inspectie baseerde dit oordeel op de door de betrokken partijen uitgevoerde maatregelen ter verbetering en borging van de loonaangifteketen en deels op de uitkomsten van de metingen op het door u met de Kamer afgestemde normenkader voor de werkende keten. Voor de borging van de keten concludeerde de inspectie in bovengenoemde brief dat in 2009 nog veel activiteiten uitgevoerd zullen moeten worden.

Voor de eerstvolgende fase, de stabiele loonaangifteketen, is de inspectie van oordeel dat in 2009 de ketenmanager en UWV, ten dele al voorgenomen maatregelen moeten treffen om te waarborgen dat de polisadministratie begin 2010 aan de daaraan gestelde wettelijke eisen en professionele normen voldoet.

De belangrijkste maatregelen voor het borgen van de kwaliteit van de gegevens zijn:

- het op het niveau van de loonaangifteketen uitwerken van een centraal beleidskader om de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen te borgen;
- het inrichten en uitvoeren van alle onderkende controles en het terugkoppelen van alle resultaten aan inhoudingsplichtigen;
- het inzichtelijk maken van de onderlinge samenhang van de controles;
- het nader inrichten van het beheer van de controles;
- het inrichten van een op een beleid gebaseerd ketenbreed proces voor de afhandeling van (individuele) signalen en correctieverzoeken van afnemers en burgers en het opstellen van beleid hiervoor;
- het formuleren van een gemeenschappelijk beleid voor het ambtshalve vaststellen van een loonaangifte waarmee gegevens in de polisadministratie direct gecorrigeerd worden naar aanleiding van signalen van afnemers of burgers en
- het opstellen en uitvoeren van een beleid voor het opleggen van correctieverplichtingen aan inhoudingsplichtigen.

Op basis van ervaringen met het gebruik van gegevens door een aantal belangrijke afnemers constateert de inspectie dat de gegevens in de polisadministratie op dit moment nog beperkt bruikbaar zijn. Hierdoor moeten burgers en inhoudingsplichtigen vooralsnog rekening houden met uitvraag van gegevens en/of herstelwerkzaamheden om onjuiste gegevens te (laten) corrigeren. De inspectie is van opvatting dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens.

UWV heeft de inspectie nog geen volledig inzicht kunnen bieden op welk moment en tegen welke kosten de polisadministratie processen, systemen en de daarbij horende (ICT-)beheerorganisatie zijn gerealiseerd.

7 Reactie UWV, ketenmanager en nawoord IWI

De inspectie heeft het concept rapport op 16 april 2009 voorgelegd aan de Raad van Bestuur van UWV en aan de ketenmanager loonaangifteketen. Op 27 april 2009 heeft de Raad van Bestuur gereageerd op het rapport. Op 28 april 2009 heeft de ketenmanager gereageerd op het rapport. Hieronder is een samenvatting opgenomen van de reacties en een nawoord van de inspectie. In bijlage 2 zijn de schriftelijke reacties van UWV en de ketenmanager in zijn geheel opgenomen.

Reactie Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

UWV onderschrijft de maatregelen van de inspectie genoemd in het oordeel, voorzover zij onderdeel uitmaken van de vastgestelde maatregelen in de integrale probleemanalyse.

UWV is van mening dat het door de inspectie geformuleerde en gehanteerde toetsingskader geen recht doet aan de met de bewindslieden gemaakte afspraken over de realisatie van de IPA maatregelen met betrekking tot de werkende en stabiele keten.

UWV deelt de conclusie van de inspectie met betrekking tot de kwaliteitsborging van de gegevens in de loonaangifteketen en stelt dat nog de nodige maatregelen moeten worden getroffen. UWV onderschrijft niet de door de inspectie genoemde maatregelen om een gemeenschappelijk beleid te formuleren voor het ambtshalve vaststellen van een loonaangifte en het opstellen van beleid voor het opleggen van correctieverplichtingen aan inhoudingsplichtigen.

UWV merkt op dat over de wijze van verwerking van correcties naar aanleiding van signalen van afnemers en burgers voorstellen worden ontwikkeld.

Over het realiseren van de polisadministratie vindt UWV het onjuist dat de conclusie van de inspectie geen rekening houdt met het gemotiveerde besluit tot volgtijdelijke uitvoering van de verbetermaatregelen en de gevolgen voor de planning. UWV merkt daarbij op dat de inspectie inzicht is gegeven in de stappen in 2009 rond de ontwikkeling van de polisadministratie en UWV de inspectie heeft gemeld dat een meerjarenplanning wordt ontwikkeld.

Over het gebruik van de gegevens uit de polisadministratie stelt UWV dat de gegevens goed bruikbaar zijn. Verder deelt UWV de opvatting van de inspectie dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens. Dit geldt ook voor de daartoe noodzakelijke inrichting van een geautomatiseerd correctiemechanisme.

Reactie ketenmanager loonaangifteketen

Met inachtneming van een aantal opmerkingen stelt de ketenmanager vast dat de 8e rapportage een goed beeld geeft van de stand van zaken rond de loonaangifteketen. De aanbevelingen van IWI sluiten aan op de stappen die BD en UWV zetten in de ontwikkeling van een werkende naar een stabiele keten.

De ketenmanager sluit zich aan bij de opmerkingen van UWV op het toetsingskader.

De ketenmanager merkt op dat de verwachtingen van IWI over de realisatie van de stabiele keten afwijken van het beeld dat hij daarover heeft. De ketenmanager wijst hierbij op de maatregelen en activiteiten die het kernteam Loonaangifteketen in het voorjaar van 2008 voor de stabiele keten (limitatief) heeft vastgesteld.

De ketenmanager merkt op dat de door de inspectie benoemde belangrijkste nog te treffen maatregelen rond kwaliteit van gegevens op onderdelen breder gedefinieerd zijn dan de maatregelen en activiteiten die BD en UWV onderhanden hebben in het kader van de realisatie van

de stabiele keten. Omdat deze laatste maatregelen hun basis vinden in expliciete afwegingen binnen het kernteam loonaangifteketen, ziet de ketenmanager geen reden de omvang van de onderhanden maatregelen aan te passen.

De ketenmanager merkt op dat in februari 2009 tussen UWV, HEC, ketenmanager en het ministerie van SZW de definitie van wat UWV moet bereiken in het kader van de stabiele keten uitgebreid is besproken. Dit heeft geleid tot een door partijen onderschreven definitie van de resultaten van het project Complexiteitsreductie.

De ketenmanager is van mening dat de conclusie van IWI dat “de gegevens in de polisadministratie op dit moment nog beperkt bruikbaar zijn” geen juiste conclusie is. Hij wijst daarbij op het gebruik van de gegevens door de Belastingdienst voor het proces Toeslagen, op de Vooringevulde Aangifte en op de uitkomsten van het benaderen van afnemers dat het beeld opleverde dat afnemers grosso modo tevreden zijn. Dit laat volgens de ketenmanager onverlet dat verdere verbeteringen mogelijk zijn.

Verder is ketenmanager het van harte eens met de opvatting van de inspectie dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens.

Nawoord IWI

De inspectie stelt vast dat UWV het oordeel van de inspectie onderschrijft dat er nog een groot aantal maatregelen getroffen moeten worden om de kwaliteit van de gegevens te borgen. De inspectie geeft hierbij in overweging beleid te formuleren voor het ambtshalve vaststellen van loonaangiften en het opleggen van correctieverplichtingen. Dit bevordert de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie. De inspectie is positief over het ontwikkelen van voorstellen over het verwerken van correcties naar aanleiding van signalen van afnemers en burgers.

De inspectie deelt het standpunt van UWV en de ketenmanager dat de met de bewindslieden gemaakte afspraken uitgangspunt zijn bij het onderzoek van de inspectie. Onderdeel van het onderzoek van de inspectie is of alle functionaliteiten, zoals door wetgeving voorzien door de betrokken partijen worden geoperationaliseerd om de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie te borgen. De inspectie stelt vast dat de maatregelen die UWV en ketenmanager voorzien voor het bereiken van de stabiele keten nog geen invulling geven aan alle te realiseren functionaliteiten.

UWV en ketenmanager merken op dat er afspraken zijn gemaakt voor het realiseren van de polisadministratie. UWV en ketenmanager merken op dat deze afspraken onvoldoende tot uiting komen in de conclusie van de inspectie. De inspectie merkt op dat deze afspraken vooral zijn gericht op het technisch realiseren van de polisadministratie en nog niet alle functionaliteiten omvatten. De benodigde activiteiten moeten voor een deel nog worden gepland en uitgevoerd. Zo lopen er nog onderhandelingen over het contract met een leverancier/dienstverlener. De conclusie van de inspectie sluit hierop aan.

UWV en ketenmanager onderschrijven de opvatting van de inspectie dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens.

Om de bruikbaarheid van de gegevens voor afnemers te bevorderen, verwacht de inspectie dat de betrokken partijen hun inspanningen mede hierop richten.

Lijst van afkortingen

Actal	Adviescollege toetsing administratieve lasten
AD UWV	Accountantsdienst van UWV
BLAU	Basisregistratie Lonen, Arbeidsverhoudingen en Uitkeringsverhoudingen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DVB	Digitaal Verzekeringsbericht
GSD'en	Gemeentelijke sociale diensten
IB	Inlichtingenbureau
ICT	Informatie- en communicatie technologie
IPA	Integrale probleemanalyse Loonaangifteketen
IWI	Inspectie Werk en Inkomen
KB	Koninklijk Besluit
RAD	Rijksauditdienst
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VIA	Vooringevulde Aangifte
Walvis	Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten
Wfsv	Wet financiering sociale verzekeringen
Wia	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WW	Werkloosheidswet

Bijlagen

Reactie Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

Reactie Ketenmanager loonaangifteketen

Datum **27 APR. 2009**

Postbus 58285, 1040 HG AMSTERDAM

Plv. inspecteur-generaal Werk en Inkomen a.i.
de heer Mr. H. Zeilstra
Postbus 11563
2502 AN DEN HAAG

Van
L.H.J. Smeets
T 020 - 687 53 73
Leo.Smeets@uwv.nl

Ons kenmerk
SBK/78308

Uw kenmerk
2009/1516

Onderwerp

Concept rapport 'UWV en Walvis; achtste rapportage'

Geachte heer Zeilstra,

Met uw brief van 16 april 2009 vraagt u ons bestuurlijk te willen reageren op de conclusies en het oordeel van de inspectie als geformuleerd in het concept van de meegezonden achtste Rapportage UWV en Walvis.

Alvorens te reageren op de conclusies en het oordeel van de inspectie willen wij uw aandacht vragen voor het door de inspectie voor deze rapportage geformuleerde en gehanteerde toetsingskader.

Toetsingskader achtste rapportage

Het toetsingskader doet naar onze mening geen recht aan de met de bewindslieden gemaakte afspraken over de realisatie van de IPA maatregelen met betrekking tot de werkende en stabiele keten. Deze afspraken zijn bepalend voor en richting gevend aan de uitvoering van de wetten Walvis en Wfsv. Wij lichten deze mening toe.

UWV geeft samen met de Belastingdienst uitvoering aan de inrichting van de loonaangifteketen - de polisadministratie inbegrepen - op basis van de wetten Walvis en Wfsv. Voor de uitvoering hebben UWV en de Belastingdienst naar aanleiding van de Integrale Probleemanalyse (IPA) voor de jaren 2008 en 2009 concrete afspraken gemaakt over maatregelen, nodig om de keten werkend en stabiel te krijgen. Deze afspraken en maatregelen hebben de instemming van de minister van SZW en de staatssecretaris van Financiën en zijn ter kennis gebracht aan de Tweede Kamer.

UWV en Belastingdienst achten zich gebonden aan deze afspraken en – onder regie van de Ketenmanager – aan de tijdige realisatie daarvan. In de context (par. 2 van het rapport) heeft de inspectie dit correct weergegeven.

In het licht van het bovenstaande is het toetsingskader te ruim omschreven door de formulering, dat (citaat) " *de afnemers van de polisadministratie per begin 2010 gebruik kunnen maken van een polisadministratie die voldoet aan de daaraan op grond van wet- en regelgeving en algemeen maatschappelijk aanvaarde en gezaghebbende professionele standaarden te stellen eisen.*"

UWV dient samen met de Belastingdienst een polisadministratie te realiseren, die voldoet aan de wetten Walvis en Wfsv en de in verband daarmee met de bewindslieden gemaakte afspraken over de te realiseren maatregelen (de prioritering en planning inbegrepen). De hantering van een toetsingskader, dat hiermee niet in overeenstemming is, heeft het risico van bevindingen en conclusies, die niet aansluiten bij of wezenlijk bijdragen aan de realisatie in 2009 van de met de bewindslieden afgesproken maatregelen. Wij komen hierop terug bij enkele conclusies van de inspectie.

Conclusies met betrekking tot de kwaliteitsborging van de gegevens in de loonaangifteketen (par.3).

Met instemming hebben wij kennis genomen van de constatering van de inspectie, dat UWV en Belastingdienst veel maatregelen hebben benoemd om de kwaliteit van de gegevens in de loonaangifteketen te verbeteren en te borgen. De conclusie, dat nog de nodige maatregelen moeten worden getroffen is juist. De genoemde maatregelen stemmen vrijwel geheel overeen met de door UWV en Belastingdienst benoemde - in 2009 te realiseren - IPA maatregelen ter verbetering en borging van de kwaliteit van de gegevens.

Dit geldt niet voor de door de inspectie genoemde maatregel van het formuleren van een gemeenschappelijk beleid voor het ambtshalve vaststellen van een loonaangifte. Naar onze opvatting is UWV daartoe niet bevoegd. Bovendien spoort de voorgestelde wijze van corrigeren niet met onze opvatting terzake. Over de wijze van verwerking van correcties in de polisadministratie naar aanleiding van signalen van afnemers en burgers worden onder regie van de Ketenmanager voorstellen ontwikkeld, die aan het kernteam zullen worden voorgelegd.

Verder houdt de door de inspectie voorgestelde maatregel om beleid op te stellen voor het opleggen van correctieverplichtingen aan inhoudingsplichtigen naar onze mening geen rekening met de invoering van de eenduidige loonaangifte. Onderdeel van de eenduidige loonaangifte is het herstel van fouten in een volgende loonaangifte. Dit betekent dat de correctieberichten in een lopend jaar per 2010 komen te vervallen. De gevolgen hiervan voor de correctieverplichting worden nog onderzocht.

Conclusie over het realiseren van de polisadministratie (par. 4)

De conclusie, dat nog geen volledig inzicht is gegeven op welk moment en tegen welke kosten de polisadministratieprocessen, -systemen en de daarbij behorende beheerorganisatie zijn gerealiseerd, wordt gebaseerd op het gehanteerde toetsingskader. Zoals hiervoor aangegeven zijn wij het met dit toetsingskader niet eens omdat het - naar onze mening niet terecht - geen rekening houdt met de met de bewindslieden afgesproken maatregelen en noodzakelijke besluiten voor de uitvoering van deze maatregelen. In deze is van belang het besluit op basis van het advies van HEC en de aanbevelingen van Cibit tot het volgtijdelijk uitvoeren van (verbeter)maatregelen bij de verdere ontwikkeling van Polis+. De inspectie is hierover en over de gevolgen voor de planning uitgebreid geïnformeerd.

Wij vinden het dan ook onjuist, dat de conclusie van de inspectie geen rekening houdt met het gemotiveerde besluit tot volgtijdelijke uitvoering van de verbetermaatregelen en de gevolgen daarvan voor de planning. De conclusie draagt naar ons oordeel ook niet bij aan het verbeteren en realiseren van de loonaangifteketen.

Wij hebben naar onze stellige overtuiging adequaat en toereikend inzicht gegeven in de verdere ontwikkeling van Polis+. In het Project Indicatie Document Complexiteitsreductie 2009 is aangegeven welke stappen rond de ontwikkeling van Polis+ in 2009 gezet zullen worden. Daarnaast hebben wij de inspectie gemeld dat wij een meerjarenplanning ontwikkelen voor Polis+. De oplevering van een eerste versie is in mei 2009 voorzien. Deze meerjarenplanning geeft een doorkijk naar de uitbouw van Polis+ in 2010 en 2011. Wanneer de eisen die vanuit afnemers aan de polisadministratie gesteld worden duidelijk zijn kan een tweede meer definitief meerjarenplan worden opgesteld.

Conclusie over het gebruik van de gegevens uit de polisadministratie (par.5)

Naar onze mening zijn de gegevens goed bruikbaar. Dit blijkt uit het gebruik van de gegevens door de Belastingdienst voor de uitvoering van de toeslagen en recent de VIA als ook uit het gebruik van de polisgegevens bij de uitkeringsverzorging UWV (via SUWI net inkijk). De conclusie, dat de gegevens in de polisadministratie nog beperkt bruikbaar zijn, onderschrijven wij daarom niet.

Wel zijn wij van mening, dat de gegevens nog onvoldoende door de afnemers worden gebruikt. UWV start binnenkort met de dagloonvaststelling op basis van polisgegevens. De belangstelling van andere overheidsinstanties voor gebruik van polisgegevens is duidelijk aanwezig, maar heeft nog tot weinig nieuw gebruik geleid. De bruikbaarheid wordt per 2010 vergroot door de invoering van de eenduidige loonaangifte en de aanpassing van de referentieperiode.

De opvatting van de inspectie, dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens onderschrijven wij volledig. Dit geldt ook voor de daartoe noodzakelijke inrichting van een geautomatiseerd correctiemechanisme.

Tot slot wijzen wij er op, dat afnemers van polisgegevens hun gegevenswensen (meer) zullen moeten afstemmen op de in de polisadministratie aanwezige gegevens. Dit is noodzakelijk om meervoudig gebruik van de polisgegevens mogelijk te maken.

Oordeel van de inspectie (par.6)

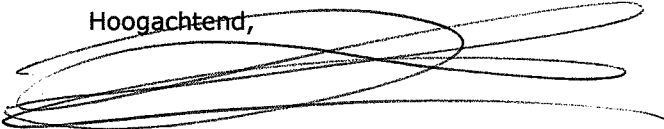
Wij delen het oordeel van de inspectie, dat in 2009 nog een groot aantal maatregelen moet worden getroffen tot verbetering en borging van de kwaliteit van de gegevens. Anders dan de inspectie zijn wij van oordeel, dat de polisadministratie begin 2010 moet voldoen aan de wetten Walvis en Wfsv en aan de met de verantwoordelijke bewindslieden afgesproken maatregelen inzake het realiseren van de stabiele keten.

De in het oordeel genoemde maatregelen onderschrijven wij voor zover ze ook onderdeel uitmaken van de vastgestelde IPA maatregelen. De maatregelen bestaande uit het formuleren van een gemeenschappelijk beleid voor het ambtshalve vaststellen van een loonaangifte en voor het opleggen van correctieverplichtingen maken daarvan geen onderdeel uit.

De opvatting van de inspectie, dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens onderschrijven wij volledig. Dit geldt ook voor de daartoe noodzakelijke inrichting van een geautomatiseerd correctiemechanisme.

De conclusie, dat UWV de inspectie nog geen volledig inzicht heeft kunnen bieden op welk moment en tegen welke kosten de polisadministratieprocessen, -systemen en de daarbij behorende beheerorganisatie zijn gerealiseerd, vinden wij niet passen binnen de met de bewindslieden gemaakte afspraken en het daarbinnen genomen besluit tot volgtijdelijke uitvoering van de maatregelen.

Hoogachtend,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and lines.

Dr. J.M. Linthorst
Voorzitter Raad van Bestuur

Velserbroek, 24 april 2009.

Inspectie Werk en Inkomen,
t.a.v. J. Zeilstra,
plv. Inspecteur-Generaal a.i.,
Postbus 11563,
2502 AN Den Haag.

Onderwerp: Bestuurlijke reactie ketenmanager op 8^e rapportage IWI over UWV en Walvis

Geachte heer Zeilstra,

Op 17 april ontving ik het concept van de 8^e rapportage van de Inspectie over UWV en Walvis. In uw aanbiedingsbrief vraagt u mij om een bestuurlijke reactie in mijn rol als ketenmanager loonaangifteketen. Ik stel dat op prijs. De door u gevraagde reactie heb ik hieronder opgenomen.

1. u heeft ook het UWV gevraagd een bestuurlijke reactie op het rapport te geven. Het UWV maakt in zijn reactie opmerkingen over het toetsingskader dat de Inspectie hanteert. Ik sluit me volledig bij die opmerkingen aan.
2. de verwachtingen die de IWI heeft van de realisatie van de stabiele keten lijken af te wijken van het beeld dat ik daaromtrent heb. In mijn visie is de realisatie van de stabiele keten gericht op
  - a. het uitfaseren van noodoplossingen (zoals die bij de realisatie van de werkende keten zijn gerealiseerd).
  - b. het inrichten van het beheer op de keten (zodat de werking van de keten geborgd is).
  - c. het inrichten van maatregelen om te sturen op de kwaliteit van de gegevens de keten (en daarmee in de polisadministratie).

De concrete uitwerking van deze doelstellingen in maatregelen en activiteiten is voor de werkende keten opgenomen in de Integrale Probleemanalyse. In het voorjaar van 2008 heeft het kernteam Loonaangifteketen de maatregelen en activiteiten voor de stabiele keten (limitatief) vastgesteld.

3. het voorwoord draagt meer het karakter van een samenvatting en een (bestuurlijk) oordeel.
4. in het voorwoord benoemt de Inspectie dat hij verwacht dat "de betrokken partijen in 2009 prioriteit geven aan het verbeteren van het beheer van de loonaangifteketen en het borgen van de kwaliteit van de gegevens in de polisadministratie.". Ik vestig in dit kader de aandacht op het voorgaande punt 2 (limitatieve vaststelling maatregelen en activiteiten).
5. de inspectie wijst op het "risico van een inefficiënte en ineffectieve borging van de kwaliteit van gegevens in de loonaangifteketen.", dit als gevolg van het ontbreken van een centraal beleidskader en bijbehorende procedures voor kwaliteitsborging.

In dit kader heeft het kernteam loonaangifteketen in maart 2008 als beleidsmatig uitgangspunt vastgesteld dat de inhoudingsplichtige zelf primair verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de loonaangiftegegevens. BD en het UWV nemen maatregelen waarmee zij sturen op deze kwaliteit. Deze maatregelen om te sturen op kwaliteit zijn verder in samenhang uitgewerkt. De realisatie van de maatregelen is belegd bij de reeds voorziene maatregelen die onderdeel uitmaken van de realisatie van de stabiele keten. Daarmee is naar mijn smaak voldoende invulling gegeven aan hetgeen de inspectie beoogt met een centraal beleidskader.

6. de inspectie benoemt in zijn conclusies "de belangrijkste nog te treffen maatregelen" rond kwaliteit van gegevens. Die zijn op onderdelen breder gedefinieerd dan de maatregelen en activiteiten die BD en UWV onderhanden hebben in het kader van de realisatie van de stabiele keten. Deze laatste maatregelen vinden hun basis in expliciete afwegingen binnen het kernteam loonaangifteketen. Ik zie daarom geen reden de omvang van de onderhanden maatregelen aan te passen aan de bredere definitie van de inspectie.
7. waar het gaat om de polisadministratie stelt de inspectie dat "een semantische discussie ontstaat over de inhoud van het begrip "stabiel" en daarmee over de feitelijke inhoud van de per begin 2010 te realiseren kwaliteit van polisprocessen, -systemen en -gegevens."

De definitie van hetgeen UWV moet bereiken in het kader van de stabiele keten is in februari 2009 uitgebreid besproken tussen UWV, HEC, ketenmanager en het ministerie van SZW. Dat heeft geleid tot een door partijen onderschreven definitie van de resultaten van het project complexiteitsreductie. De door de inspectie benoemde "semantische discussie" is daarmee voorkomen.

8. de inspectie concludeert dat dat "de gegevens in de polisadministratie op dit moment nog beperkt bruikbaar zijn". Dat is naar mijn mening geen juiste conclusie.

Om te beginnen gebruikt de BD de gegevens uit de polisadministratie zowel voor zijn proces Toeslagen als voor de Vooringevulde Aangifte. Verder hebben HEC (in september) en het ketenbureau (in het voorjaar van 2009) de afnemers benaderd om vast te stellen hoe het staat met de bruikbaarheid van de gegevens. Beide initiatieven leverden het beeld op dat de afnemers grosso modo tevreden zijn over de door het UWV geleverde gegevens. Dat laat onverlet dat verdere verbeteringen mogelijk zijn.

Ik ben het wel van harte eens met de tweede conclusie van de inspectie (dat het aansluiten van meer afnemers op de polisadministratie een positief effect kan hebben op de kwaliteit van de gegevens).

Met inachtneming van de voorgaande opmerkingen stel ik vast dat de 8^e rapportage een goed beeld geeft van de stand van zaken rond de loonaangifteketen. De aanbevelingen van de IWI sluiten aan op de stappen die BD en UWV zetten in de ontwikkeling van een werkende naar een stabiele keten.

Hoogachtend,

Dr. C. Franke

Ketenmanager Loonaangifteketen

Publicaties van de Inspectie Werk en Inkomen

2009

- R09/01 Buiten de bijstand
Onderzoek naar mensen die afzien van een WWB-uitkering of deze niet krijgen toegekend
- Jaarverslag 2008
- R09/02 UWV en Walvis
Achtste rapportage
- R09/03 Beveiliging en privacy in de SUWI-keten
Een onderzoek naar de waarborgen van de informatiebeveiliging van Suwinet-Inkijk bij gemeenten en zbo's

2008

- R08/19 Verder op weg naar integrale dienstverlening
- R08/17 Zicht op 'Iedereen doet mee'
Stand van zaken uitvoering participatiebeleid zomer 2008
- R08/15 Kansen en belemmeringen
- R08/12-13 Perspectief op duurzame uitstroom uit de WWB
- R08/11 Met invloed meer werk
Vervolgonderzoek naar het effect van klantinvloed op de re-integratie van herbeoordeelde WAO-gerechtigden
- Jaarplan 2009
- R08/10 Handhaving: Preventie boven repressie
- R08/09 De Sociale Verzekeringsbank op weg naar 2010
Tweede rapport: het verandertraject SVB Tien in 2007
- R08/08 De lerende keten
Leren door samen te werken in het stelsel voor werk en inkomen
- R08/07 Het eerste jaar
Ondersteuning van burgers in het stelsel voor werk en inkomen
- R08/06 Stap voor stap door de keten
Dienstverlening aan doorlopers WW/WWB
- Jaarverslag 2007
- R08/05 De weg naar (maat)werk
Onderzoek in de regio Oost naar de voorwaarden waaronder de activering van werklozen in de WW tot stand komt
- R08/04 UWV en Walvis
Zevende rapportage
- R08/03 Oog voor veiligheid
Vervolgonderzoek kwaliteit uitvoering kraankeuringen
- R08/02 Invoering Wia
Rapport over implementatie Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
- R08/01 Handhaven door certificeren
Een onderzoek naar het functioneren van certificerende instellingen op het terrein van asbestverwijdering

U kunt deze publicaties opvragen bij:

Inspectie Werk en Inkomen
Afdeling Strategie en communicatie

communicatie@iwiweb.nl
www.iwiweb.nl
Telefoon (070) 304 44 44
Fax (070) 304 44 45

Postbus 11563
2502 AN Den Haag

